

Undtagelse af Kjøbenhavn og det til samme henlagte Landdistrikt, i Retskredse og derhos i det Hele at ordne Domsmagten i disse Retskredse paa en hensigtsmæssig Maade, har Man ved sammes Udarbejdelse maattet have forskjellige Hensyn for Sie. Den foreslaede Adskillelse af Retspleien fra Forvaltningen, hvorved en Mængde forskjelligartede Forretninger, som have paahvilet de hidtilværende Underdommere, gaaer over til andre Embeds- og Bestillingsmænd, maa nødvendigvis medføre, at Antallet af de hidtilværende Retskredse formindskes, altsaa at de nye Retskredse blive af større Omfang end de hidtilværende, men Spørgsmaalet bliver da, hvorvidt Man kan gaae i denne Retning. Paa den ene Side fordrer Hensyn til Statens finansielle Evne, at der ikke ansættes flere Embedsmænd end nødvendigt til Forretningernes Udførelse, og det kan heller ikke oversees, at Dommerne, naar deres Forretninger blive af en mere eensartet Bessaffenhed, bedre ville kunne samle deres Kræfter og følgelig udrette Mere i det dem anviste Kald, medens de derhos ved Udførelsen af mange mindre vigtige Forretninger ligesom hidtil ville kunne benytte Andres Bistand og selv indskrænke sig til et Tilsyn. Paa den anden Side kan det ikke være til Tarv for Befolkningen, at Dommeren overlæsses saaledes med Forretninger, at enten Sagernes Afgjørelse forhales paa en utilbørlig Maade eller han nødes til at overlade Udførelsen af vigtige Forretninger til Kuldmægtige, hvis Stilling og Personlighed ikke frembyder samme Garanti for deres forsvarlige Behandling. Dernæst tør det heller ikke oversees, at store Retskredse ogsaa i andre Henseender kunne medføre Ulemper for Befolkningen, hvoraf en Del derved fjernes fra Dommerens Bopæl, og skjøndt man i nærværende Udkast tilbørlig har søgt at raade Bod paa denne Omstændighed ved at bibeholde de hidtilværende Tingsteder, og henlægge i det Bessentlige Udførelsen af den civile og kriminelle Retspleie til

disse, saa kan det dog ikke nægtes, at de større Retskredse i flere Henseender ville medføre en noget større Byrde for Befolkningen. Den ovenberørte Foranstaltning, Vedligeholdelsen af de ældre Tingsteder, der, som berørt, netop foreslaaes i Befolkningens Interesse, vil ogsaa have til Følge, at en ikke ringe Del af Dommernes Tid medgaaer til Reiser til de forskjellige Tingsteder, hvor saadanne findes, og det maa derhos erindres, at Underdommerne ifølge Udkastet til Nævningeloven ville kunne komme til at fungere som Medlemmer af Nævninge- og Retsretterne.

Med Hensyn til Maaden, hvorpaa de nye Retskredse skulle dannes, er det alt i Motiverne til det i Rigsdagens forrige Samling forelagte Udkast til Lov om Gjennemførelsen af Offentlighed og Mundtlighed i Strafferetsager samt om Indførelse af Nævninger i Misgjerningsager og i Sager, som reise sig af politiske Lovovertrædelser antydet, at Man nærmest har tænkt sig, at de nye Retskredse skulle fremstaae ved Sammenlægning af flere hidtilværende Jurisdiktioner. Det er nu vistnok saa, at den nuværende Jurisdiktionsinddeling ikke i alle Henseender kan ansees for stemmende med Befolkningens Tarv, og at der derfor hyppig, naar Leiligheden dertil frembyder sig, fra Beboernes Side fremkomme Ønsker om større eller mindre Forandringer i de bestaaende Forhold; Noget kunde derfor tale for, at Man, da dog en ny Inddeling skal foretages, ganske saa bort fra Hensynet til de hidtil bestaaende Forhold, og idet man valgte visse Kjøbstæder eller Handelspladser til Midtpunkter, henlagde de Dele af Landet, som maatte ansees for deres naturlige Opland, til disse. Ministeriet har imidlertid ikke troet, at det kan lade sig gjøre uden Videre at slaae en Streg over den nu i lang Arrække bestaaende Inddeling, dels fordi Befolkningen nu engang har vænnet sig til denne og fordi der under dens Bestaaen har udviklet sig særlig Interesse og Forhold, som ikke paa engang